

УРЕДБА О УРЕЂЕЊУ МИНИСТАРСТВА ПРАВДЕ, 1919.

* * *

UREDBA O UREĐENJU MINISTARSTVA PRAVDE, 1919.

354.11/.86

3851/7

РСТВО ПРАВДЕ
ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

УРЕДБА

О УРЕЂЕЊУ

МИНИСТАРСТВА ПРАВДЕ

БЕОГРАД

ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА КРАЉЕВСТВА С. Х. С.
1919.

има су-

непрі
тању Р.

У име
ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА
ПЕТРА I.

по милости Божјој и вољи Народној
Краља Срба, Хрвата и Словенаца
а на основу овлашћења (члана 53. Устава)
ЊЕГОВОГ КРАЉЕВСКОГ ВИСОЧАНСТВА
Александра Наследника Престола

МИНИСТАРСКИ САВЕТ
Краљевства Срба, Хрвата и Словенаца

На предлог Министра Правде, а
на основу §. 7. закона о устројству
Централне Државне Управе, пропи-
сује ову

УРЕДБУ

о

УРЕЂЕЊУ МИНИСТАРСТВА ПРАВДЕ

I. Опште одредбе

Члан 1.

У надлежност Министарства Правде
спада у опште врховно управљање сви-

ма административним пословима, као и врховно управљање свим другим надлештвима и установама, које стоје под Министарством Правде.

У том смислу оно се нарочито стара да судови и државна тужиоштва врше све послове који су им законима стављени у дужност; да закони, по којима судови правду изричу, одговарају времену и потребама народа, и да у опште по законима свога ресора израђује пројекте потребних допуна или измена или целог закона; да прописује правила по којима ће Управе казних завода, саобразно закону, што боље одговарати циљу казних завода, као и да води што је могуће јачи надзор да се та правила врше; да проучава сва економска питања, која се тичу судова и казних завода, и да предузима све што по закону треба у погледу рачунских послова и буџета како Министарства Правде и судова, тако и подручних му надлештава.

Надлежност Министарства Правде обухвата и старање о накнади штете причињене ратом. Но за трговачка и индустријска предузећа поданика

непријатељских држава, кад је у питању рад њихов или отпочињање рада и начин вођења послова, доносиће се одлуке у споразуму са Министарством Трговине и Индустрије.

Осим тога, Министарство Правде врши и све оне послове, који би му другим којим законом или уредбом били стављени у дужност, као и оне послове, који одговарају природи поверене му гране државне службе.

Чл. 2.

На челу Министарства Правде стоји Министар, по чијим се упуштвима и под чијим се врховним надзором отпављају сви послови Министарства.

Чл. 3.

Министар Правде чувар је Државног Печата. Он га ставља, у име Краља, на законе поред потписа свог, а испод речи: »видео и ставио Државни Печат, чувар Државног Печата, Министар Правде Н. Н.»

II. Подела Министарства Правде

Чл. 4.

Министарство Правде дели се на ова одељења: 1) одељење админи-

стративно; 2) одељење за израду законских пројеката; 3) одељење за казнене заводе и рачуноводство; и 4) одељење за накнаду штете причињене ратом.

Свако одељење може се, по потреби, наредбом Министровом делити у одсеке, од којих ће сваки одсек имати свога шефа са потребним особљем.

Чл. 5.

Административно одељење има ове дужности :

1) да прима све што поштом или као телеграм Министру упућено дође и Министру предаје, као и да отвара и одељењима предаје пошту и све акте Министарству упућене;

2) да се стара да у сваком суду буде потребан број судија, секретара и свега нижег особља, као и да свако државно тужиоштво има потребно особље своје, и да се свако упражњено место на време попуњава; у том циљу води књигу о свима личним и службеним односима службеника из ресора Министарства Правде;

3) да води врховни надзор и мотри на све оно што се тиче управе

судова, како би у суду сваки поверене му дужности вршио по прописима закона и својој служби био предан, па према неуреднима и неисправнима да предузима све мере које су и како су законом предвиђене, као и да се и иначе стара о добром уређењу судова и даје упуте за правилно вршење судских послова, но ти упуту не смеју ограничавати независност судова у изрицању правде;

4) да даје потребна наређења државним тужиоштвима, којима је Министар Правде најстарија власт, и да врши надзор над радом њихових органа;

5) да води тачан списак свих кандидата за судијска места, као и кандидата за сва остала места у ресору овог Министарства, и врши све радње по судијским и правозаступничким испитима;

6) да се стара за потребна постављења судија од грађана трговачкога, поморскога и рударскога реда;

7) да предузима све радње у погледу јавних правозаступника и бележника (нотара), у колико га закони на то овлашћују;

8) да израђује потребне одлуке о Министровом признању стечених према закону периодских повишица у судијској струци сваком оном, који на то има права, као и о реду унапређења у судској струци;

9) да издаје уредбе и пословнике о унутрашњем реду и пословима у подручним надлештвима.

У надлежност Административног одељења спадају и сви други послови, који не би били стављени у надлежност других одељења.

Чл. 6.

Административно одељење састоји се из потребног броја начелника постављених у границама буџета, који ће се старати за отправљање свих напред означених послова, као и других које би им Министар ставио у дужност. Ти ће послови наредбом Министровом између њих бити подељени тако, да сваки од њих има извесан број судских округа, који чине подручја једног или више Апелационих Судова.

Том наредбом Министровом биће између њих подељени и сви они по-

слови, који се не везују за судске коруге.

Сваки начелник Административног одељења има потребан број секретара и другог нижег особља.

Чл. 7.

При овом одељењу биће потребан бвој инспектора, којима је дужност да повремено врше преглед послова у судовима, ради уверавања како се послови отправљају, да у њима не би било застоја и нагомилавања. Они ће, у колико их закон на то овлашћује, чинити и извиђај дисциплинских кривица оних од судског особља, као и у опште службеника из ресора Министарства Правде, које би требало оптужити. Но овим се ништа не дира у право и дужност и старешина надлештава да чине извиђај и у границама законом дане им власти дисциплински казне подчињене им службенике.

Чл. 8.

Одељење за израду законских пројеката, старајући се да закони судске струке одговарају времену и потребама земље, ради ово:

1) Прибира и проучава све одлуке Касационог Суда, којима се у примени правних прописа одступа од дојакорног њиховог разумевања, било у поједином одељењу његовом било у општој седници;

2) Проучава оне законске одредбе које би се у примени показале као нејасне или ма у чем незгодне, па о том Министру даје мишљење како да се исправе, и у опште даје мишљење по појединим правним питањима;

3) Проучава законе судске струке који постоје или који се доносе у другим напредним земљама и Министру даје своје мишљење о томе шта би се од тога корисно могло употребити код нас;

4) Води бригу о штампању аутентичних текстова закона како судске струке тако и свих других закона и уредаба земаљских (Зборници закона и уредаба);

5) Стара се о излажењу једног правног часописа, у којем се објављују сви расписи и наредбе Министарства Правде, као и друга службена саопштења, тако да ће овако објављене расписе судови и друге

власти Министарству подручне сматрати као достављене им; уз то доносиће стручно израђене чланке и расправе по свима правним питањима, како приватно-правним тако и јавно-правним;

6) Води судску статистику и уређује библиотеку Министарства и стара се да се она попуњава стручним књигама и часописима, потребним Министарству Правде.

Ово одељење одржаваће што тешњу пословну везу и споразумевање са Министарством Припреме за Уставотворну Скупштину и Изједначење Закона, до свршетка тих питања.

Чл. 9.

Ово одељење има једног свога начелника, потребан број секретара и другог особља.

Чл. 10.

Уз ово одељење, а ради стручне и хармоничне израде законских пројеката и непрекидног рада на усавршавању и допуњавању постојећег законодавства, постоји Стални Законодавни Савет.

Задатак је Сталног Законодавног Савета: а) израда пројеката заједничког законодавства (закона и уредаба) Краљевства из ресора Министарства Правде, б) израда или преглед пројеката заједничког законодавства из ресора других Министарстава, и в) рад на пројектима измена и допуна постојећег законодавства.

Друга Министарства обавезна су да пројекте, које су сама израдила, упуте на преглед Сталном Законодавном Савету.

Чл. 11.

Чланови Сталног Законодавног Савета су стални, почасни и привремени.

Сталне чланове поставља Министар Правде и они имају почасно звање Саветника Министра Правде.

За сталне чланове могу бити постављени професори права на Университету, судије, јавни правозаступници и у опште правни стручњаци.

Почасни чланови бирају се од пленарне седнице Сталног Законодавног Савета, на предлог једног одсека, и постављају се решењем Министра

Правде са звањем Почасних Саветника Министра Правде.

Привремени чланови су стручњаци, правници или не, којима је извесан одсек Сталног Законодавног Савета или пленарна седница овога поверила израду или преглед извесног законског пројекта, или дела истог, или их позвала да узму учешће у претресу извесног законског пројекта. Они се постављају такође решењем Министра Правде.

Чл. 12.

Сталних чланова може бити најмање 21 а највише 30, почасних највише 21.

Чл. 13.

Прве сталне чланове поставиће Министар Правде сам, док ће се допуњавање Сталног Законодавног Савета новим члановима вршити по претходном избору од стране пленарне Саветске седнице, извршеноме по предлогу једног одсека Сталног Законодавног Савета, коме ће изабрани и припадати.

Чл. 14.

Стални Законодавни Савет дели се у три одсека: а) приватно-правни, б) кривично-правни и в) јавно-правни, састављена од подједнаког броја чланова.

Поделу првих сталних чланова у одсеке извршиће Министар Правде. Почасни чланови ће припадати оном одсеку, на чији су предлог изабрани.

Чл. 15.

Председник Сталног Законодавног Савета и председници одсека бирају се на годину дана од пленарне седнице Савета, односно од седнице одсека.

Чл. 16.

Ради непрекидног старања о томе, које законске пројекте треба радити, односно прегледати, и ради упућивања истих на израду, односно преглед, надлежним одсесима, постоји један ужи одбор Сталног Законодавног Савета, састављен од три члана, по једног из сваког одсека, изабраних међу његовим сталним члановима од Министра Правде. Та три члана ужег одбора су стални хо-

норарни службеници Министарства Правде. Хонорар овима, као и свима осталим члановима Савета, одређује Министар Правде.

Начелник одељења за израду законских пројеката такође је члан овог ужег одбора. Он се још стара о свему што је Сталном Законодавном Савету и ужем одбору потребно за успешан рад.

Чл. 17.

Министар Правде прописује правила о пословном реду у Сталном Законодавном Савету.

Чл. 18.

Одељење за казнене заводе и рачуноводство има за задатак:

1) Да води врховни надзор над управама свију казних завода у земљи, како би ови у потпуној мери одговарали циљу свом;

2) Да се стара за подизање зграда потребних за казнене заводе, и то посебно за казне: робије, заточења и затвора, за мушке осуђенике, за женске, за малолетнике, и да ти заводи буду уређени у свем како је науком и искуством осведочено да је

најбоље, као и да уз завод има и потребан простор земљишта за обрађивање; где пак те зграде већ постоје, има да се стара о потребним оправкама и доправкама као и о намештају како заводских канцеларија тако и осуђеничких просторија;

3) Да настојава да се осуђеници посвећују раду који одговара њиховим способностима и који ће им у животу бити од користи, нарочито да се васпитно утиче на осуђенике, тако како би пут ка моралном поправљању био што поузданији;

4) Да се стара о пуштању на условни отпуст осуђеника, где томе према закону и правилима о томе има места;

5) Да прегледа и, према потреби, у поступак узима све молбе, којима се тражи помиловање по кривичним делима, а кад је случај изречене смртне казне, да, по службеној дужности, израђује реферат о делу и кривици за коју је казна смрти изречена, и тај реферат, с актима осуде, да преда Министру, који ће са својим мишљењем одлуку о изреченој смртној казни, оснажену Касационим Судом, поднети Краљу на решење: да се смртна казна изврши или не изврши;

6) Да се стара да све судске власти имају подесне зграде, као и да за судске притворенике имају добро затворене просторе, којима би се довољно спречавало бегство притвореника;

7) Да се стара о снабдевању судских власти, казнених завода и у опште власти у ресору овог Министарства свим потребама њиховим, као намештајем и канцеларијским материјалом, у опште да се бави свим питањима економским, која се тичу тих власти, и да врше потребне набавке;

8) Да, према чиновничком службеном листу, чију је тачност увек одељење дужно проверити, издаје прописна уверења о годинама указне службе;

9) Да врши све рачунске послове Министарства, саставља буџет, тражи и распоређује потребне кредите, према закону о томе.

Чл. 19.

Одељење за казнене заводе и рачуноводство има једног свог начелника и потребан број нижег особља. Осим тога оно има најмање два ин-

спектора, који ће вршити преглед казнених завода и уверавати се о целокупном раду и поступању у њима, па за нађене неуредности предузимати потребне мере.

Оно има једног чиновника економи, у рангу шефа одсека, стручног за рачунске ствари Министарства.

Чл. 20.

Уз ово одељење Министарства постоји Министром наименован један одбор од 5 лица за све заводе у земљи, који ће по свима питањима казнених завода давати Министру своје мишљење у случајима где Министар нађе то за потребно.

Чл. 21.

Одељење за накнаду штете причињене ратом има за задатак да се стара о извођењу питања о накнади штете причињене ратом.

Оно има ове одсеке: а) одсек за примену закона о ратној оштети, и б) одсек за управу непријатељском имовином. Ови одсеци радиће по специјалним законима или уредбама.

Чл. 22.

На челу овог одељења стоји начелник и он има потребан број нижег особља.

III. Особље и плате.

Чл. 23.

Чиновници Министарства Правде могу бити само они, који су свршили правни факултет на којем универзитету или на нашој пређашњој Великој Школи. Од тога се изузимају они чиновници одељења за казнене заводе, који ће се употребити за рачунске ствари, као и у опште они службеници, који се не постављају Краљевим указом, него претписом. Изузимају се, даље, и они чиновници, који се постављају за писаре Министарства Правде и који ће се употребити за обичне канцеларијске послове, као и архивар.

Чл. 24.

Особље Министарства Правде следеће је: начелници, инспектори, секретари, писари, економ, архивар, практиканти и послужитељи.

Годишње су плате:

Начелницима: III. кл. 5000, II. кл. 6062.40 и I. кл. 7072.80 дин.;

Инспекторима: III. кл. 5000, II. кл. 6100 и I. кл. 7200. дин.; бираним инспекторима ове плате рачунају се по чл. 27. зак. о судијама;

Секретарима: IV. кл. 3031.20, III. кл. 3536.20, II. кл. 3788.80 и I. кл. 4041.60 дин.;

Писарима: II. кл. 1768.20 и I. кл. 2020.80 дин.;

Економу: 5000 дин.;

Архивару: 4000 дин.;

Практикантима: 960 до 1500 дин.; и

Послужитељима: 960 до 1500 дин.

Број особља одређује се државним буџетом.

IV. Прелазно наређење.

Чл. 25.

Од дана ступања на снагу ове Уредбе сва архива одељења за накнаду штете ратом причињене, која се налази код Министарства Трговине и Индустрије, предаће се Министарству Правде.

Министарству Правде придаће се и све особље, које је сада запослено у одељењу за накнаду штете ратом

причињене Министарства Трговине и Индустрије. Према томе, Министар Правде располагаће у будуће и кредитима по партији Бр. 1778, у колико се односи на позицију 8, и по партијама под Бр. 1788 до 1796 предлога буџета за 1919/20 годину.

Чл. 26.

Докле год цело Краљевство не добије један Касациони Суд, два инспектора Министарства Правде морају бити од оних што их, према чл. 27. зак. о судијама, за досадању Краљевину Србију бира Касациони Суд у Београду, а остали постављају се указом на предлог Министра Правде.

Чл. 27.

Ова уредба стаје на снагу од дана обнародовања у Службеним Новинама и тада губе своју снагу све оне одредбе, које су јој противне.

Бр. 26241.

14. децембра 1919. г.,

Београд.

Министар Правде,

К. Л. Тимотијевић, с. р.

Председник Министарског Савета,

Љуб. М. Давидовић, с. р.

Потпредседник
Министарског Савета,
Јурај Бианкини, с. р.
Министар Просвете,
Павле Маринковић, с. р.

Заступник
Министра Иностранних Дела,
Председник
Министарског Савета,
Љуб. М. Давидовић, с. р.

Министар Финансија,
Др. В. С. Вељковић, с. р.
Заступник Министра Саобраћаја,
Заступник Министра Шума и Руда,
Министар Ихране и Обнове Земље,
Букшег, с. р.

Заступник
Министра Пољопривреде и Вода,
Потпредседник
Министарског Савета,
Јурај Бианкини, с. р.

Министар Правде,
К. Л. Тимотијевић, с. р.
Министар Грађевина,
Велислав Н. Вуловић, с. р.
Министар Унутрашњих Дела,
Св. Прибићевић, с. р.

Министар Пошта и Телеграфа,
Д-р Лукинић с. р.

Министар Вера,
Алауповић, с. р.

Министар
за Социјалну Политику,
В. Кораћ, с. р.

Министар Трговине и Индустрије,
Крамер, с. р.

Министар Војни и Морнарице,
Бенерал,
Стев. С. Хацић, с. р.

Министар Ихране и Обнове Земље,
и Заступник
Министар Шума и Руда,
Бугшег, с. р.

Министар за Аграрну Реформу,
Кризман, с. р.

Министар за Уставотворну
Скупштину и Изједначење Закона,
Д-р Палечек, с. р.

Министар Народног Здравља,
Сп. Пилетић, с. р.

Иш. с.
36 136